

woensdag 8 juni 2022

Bezwaar tegen voorgenomen aanpassing Regeling Natuur, ter inperking van jacht op haas en konijn

Excellentie,

Bij deze maak ik bezwaar tegen uw voornemen om de Regeling Natuurbescherming en de voortzetting daarvan onder de Omgevingswet zodanig aan te passen dat de jacht op het konijn in heel Nederland en de jacht op het haas in enkele provincies gesloten wordt.

De onderbouwing van uw voorgenomen besluit is om meerdere redenen niet deugdelijk. Ik verzoek u derhalve dit besluit te heroverwegen.

Ten eerste baseert u zich op rapporten die gebaseerd zijn op tellingen die niet geschikt zijn om de aantallen hazen en konijnen in Nederland te bepalen. Met name ten aanzien van de hazen betreft dit uitsluitend telgegevens die als bijvangst tijdens broedvogeltellingen worden meegenomen. Dit betreft geen gerichte tellingen, in gebieden die vooral uitgezocht zijn om hun (tel)waarde voor broedvogels, op momenten van de dag dat hazen minder goed zichtbaar zijn, door tellers die vooral affiniteit hebben met vogels en niet met zoogdieren. NB: De kwaliteit van de NDFD-database en validatie daarvan door het CBS zijn irrelevant wanneer de tellingen zelf niet deugen.

De gerichte tellingen die landsdekkend in relevante habitats door gespecialiseerde tellers en onder aansturing van de provinciale faunabeheereenheden uitgevoerd worden, worden ten onrechte terzijde geschoven. Uit deze tellingen door de wilbbeheereenheden onder regie van de faunabeheereenheden blijkt dat de populatieontwikkeling van het haas de laatste tien jaar stabiel en de laatste jaren zelfs licht stijgend is. Dit komt overeen met de waarnemingen die iedere burger zelf in het landschap kan doen.

Ten tweede baseren het advies van de Zoogdierverseniging ten behoeve van de Rode Lijst zoogdiersoorten en het recente onderzoek door WER hun negatieve oordeel over de staat van instandhouding van haas en konijn ten onrechte op een afnemende trend in de populaties.

In het Rode Lijst advies wordt de telling anno 2020 ten onrechte vergeleken met een berekende populatie anno 1950. De uitgevoerde extrapolatie naar een stand van 1950 is wetenschappelijk ondeugdelijk. Uw ambtenaren zijn daarover meermaals geïnformeerd.

In het WER advies wordt de maximaal toelaatbare afname van een populatie op 1% gesteld. Dit is geen criterium uit de Europese Richtlijnen. Bovendien wordt de populatieontwikkeling opnieuw bekeken over een te lange periode, ditmaal sinds 1960. Het giswerk dat WER ten grondslag legt aan de rekenmethode om een populatie-omvang van het haas over jaren geleden te berekenen, vertoont zorgelijke overeenkomsten met de Aerius-methode om stikstofdeposities in te schatten. Men zou hopen dat u dezelfde fout niet nogmaals maakt.

Hoe kan het dan wel? De International Union for the Conservation of Nature (IUCN) hanteert een periode van 10 jaar of minimaal drie generaties, om de populatieontwikkeling van in het wild levende diersoorten te bepalen. Nederland wijkt als enige land in Europa daarvan af met een keuze voor een gegiste wildstand anno 1950 of 1960. Wanneer u de IUCN-periode zou aanhouden is de onvermijdelijke conclusie dat de staat van instandhouding van het haas nu 'gunstig' is, zelfs op basis van de gemankeerde tellingen door de SOVON-broedvogeltellers.

Ten aanzien van de tellingen heeft de Jagersvereniging de afgelopen jaren meermaals aan uw ambtsvoorgangers voorgesteld deze onder de landelijke regie van een Autoriteit Faunagegevens uit te laten voeren. Daarmee zijn alle tellingen - ook die nu onder de regie van de faunabeheereenheden uitgevoerd worden en die de basis zijn voor de faunabeheerplannen van de provinciale overheden - boven elke twijfel verheven.

Tot slot is ten aanzien van het konijn aanvullend het volgende op te merken: de populatie van deze wildsoort kan van jaar tot jaar sterk variëren. Zo is in populaties waar de ziekte myxomatose endemisch is een cyclus met een driejaarlijkse populatiecrash heel gebruikelijk. De Nederlandse konijnenpopulatie is enkele jaren geleden extra getroffen door het RHD-2 virus. Uit wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd in Frankrijk blijkt dat de konijnenpopulatie na een RHD-2-uitbraak enkele jaren nodig heeft om te herstellen, maar dat ze daarna sterker en aantalsrijker dan voorheen terugkomt. De waarnemingen uit het veld laten zien dat de Nederlandse konijnenpopulatie nu in die herstelperiode zit.

Excellentie, het doorzetten van deze voorgenomen aanpassing van de Regeling Natuurbescherming op basis van discutabele onderbouwingen zou neerkomen op onbehoorlijk bestuur. U zou daarmee het vertrouwen schaden van de 27.000 jagers, die samen het grootste vrijwilligerswerk in het buitengebied vormen. U schaadt bovendien het draagvlak voor hun inzet voor het behoud van de weidevogels, voor het wildbeheer ten behoeve van de verkeersveiligheid en voor het ganzenbeheer ten behoeve van de vliegveiligheid en gewasbescherming. Daar is niemand bij gebaat.

Met vriendelijke groet,

Laurens Hoedemaker
Voormalig directeur van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging